

Utredning av mulig kommunesammenslåing Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu kommuner. Forslag til prosjektplan.

Alle tre kommunene har i juni 2015 gitt sin tilslutning til å utrede en mulig kommunesammenslåing bestående av de tre kommunene i Midt-Gudbrandsdalen. På møte hos Fylkesmannen i Oppland 11. august ble det enighet om å skissere et opplegg for utredningsarbeidet, som grunnlag for behandling av felles sak i kommunestyrene i september/oktober.

Kommunene har en felles intensjon om å avholde rådgivende folkeavstemning i kommunene før endelig behandling av saken av kommunestyrene på forsommeren 2016 (juni). Dette er utgangspunktet for utkast til framdriftsplan.

For å kunne vurdere ulike alternativ for ny kommunestruktur er det også ønskelig å utrede et alternativ med Frons kommune (Nord-Fron /Sør-Fron).

Forestående kommunevalg gjør at enkel prosjektplan om organisering, framdriftsplan m.m. må vedtas av sittende kommunestyre, og må forankres i de nye kommunestyrene. Utredningsarbeidet vil foregå etter at nye kommunestyre er konstituert.

I denne prosjektplanen omhandles:

- Organisering av arbeidet
- Forholdet til ansatte
- Framdriftsplan med milepeler
- Framstilling av fakta – økonomiske sammenstillinger
- Utredninger
- Kommunikasjon og innbyggerinvolvering
- Kapasitet til arbeidet
- Økonomiske rammer for arbeidet

Mål for arbeidet

Regjeringen har sagt at alle kommuner innen juli 2016 skal vedta framtidig kommunestruktur for sin kommune. Målet med arbeidet som nå settes i gang er at kommunestyrene skal ha et grunnlag for å kunne vedta framtidig kommunestruktur. Målet er at arbeidet skal gi kunnskap om aktuelle alternativ for ny kommunestruktur i midtdalen.

Det er et mål for arbeidet at en skal kunne synliggjøre et innsparingspotensial ved politisk og administrativ styring ledelse, med effektivisering og frigjøring av ressurser til tjenesteproduksjon. Innhenting av fakta vil være viktig for en slik synliggjøring.

Prosjektplanen bygger på at arbeidet i størst mulig grad skal baseres på en politisk styrt prosess.

Organisering av arbeidet

Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu kommuner går sammen i en prosess med sikte på å utarbeide omforente intensjonsplaner. Utgangspunktet er et ønske om å finne ut om kommunene ved å danne ny(e) kommune(r) vil bli bedre i stand til å løse framtidens utfordringer og oppgaver.

Kommunene har hver for seg et ansvar for å gjennomføre en god prosess overfor sine innbyggere.

Det foreslås at den enkelte kommune oppretter en egen prosjektorganisasjon, i prinsippet slik:

Kommunereform i Midtdalen - prosjektorganisering				
FELLESARENA	NORD - FRON	SØR - FRON	RINGEBU	
Fellesmøte som Prosjekteier = Kommunestyrene samlet	Kommunestyret i Nord-Fron ⇕	Kommunestyret i Sør-Fron ⇕	Kommunestyret i Ringebu ⇕	
Fellesmøte som Felles Styringsgruppe = utvida formannskap, 2x HTV (pr. komm.) og rådmann	SGNF i Nord-Fron ⇕	SGSF i Sør-Fron ⇕	SGR i Ringebu ⇕	
Fellesmøte som Prosjektgruppe/ arbeidsgruppe = ordf og en annen folkevalgt fra styringsgr, HTV (En pr. komm.) og rådmann	PGNF i Nord-Fron	PGSF i Sør-Fron	PGR i Ringebu	
Prosjektlederne = ordførerne sammen	prosjektleder Ordfører i Nord-Fron	prosjektleder Ordfører i Sør-Fron	prosjektleder Ordfører i Ringebu	
Administrativt ansvarlig rådmenn sammen	adm.sjef Nord-Fron	rådmann Sør-Fron	rådmann Ringebu	
Felles prosjektsekretariat	sekretariatsmedl i Nord-Fron	sekretariatsmedl i Sør-Fron	sekretariatsmedl i Ringebu	

- Kommunestyret står som prosjekteier.
- Et utvidet formannskap (utvidet med partier som ikke sitter i formannskapet samt representant for hovedtillitsvalgte (HTV) og møtende vara for denne) samt rådmannen utgjør styringsgruppe.
- Prosjektgruppe / arbeidsgruppe bestående av ordfører og en annen folkevalgt fra styringsgruppen, én hovedtillitsvalgt (HTV) og rådmannen.

Arbeid i styringsgruppe og prosjektgruppe vil preges av drøftinger og konklusjoner i tilknytning til drøftingene. Det skal tilstrebes konsensus rundt tema. Formelle beslutninger tas i formannskapet, evt som innstilling til kommunestyret.

I en slik prosess er det vesentlig å arbeide sammen og å bli godt kjent på tvers av kommunegrensene. Flere felles møtearenaer er viktig og møtene har også en egenverdi i det å bygge tillit og forståelse. Fellesarenaene er illustrert til venstre i figuren.

Styringsgruppens mandat er å sørge for at framdrift og innhold i prosjektet er i tråd med prosjektplanen, å utarbeide grunnlag for vedtak i kommunestyret underveis i prosessen, og sikre at prosjektgruppens arbeid er i tråd med mandatet.

Prosjektgruppens mandat er å tilrettelegge for en god prosess som skal bygge på dialog, åpenhet og kultur for deling. Blant hovedoppgavene er:

- Sørge for at det gjennomføres nødvendige økonomiske sammenstillinger (fakta) og utredninger. Prosjektgruppa må ha for øye hva som er relevante opplysninger for å treffe en beslutning om å etablere en ny kommune. Mange detaljer kan være interessante å undersøke, men gir ikke nødvendigvis et bedre beslutningsgrunnlag.
- Sørge for å avklare hvilke tema som bør innarbeides i endelige intensjonsplaner, og legge en plan for dette arbeidet.
- Sørge for god informasjon og kommunikasjon om sammenslutnings spørsmål overfor innbyggerne. Det skal legges til rette for dialog, og sørges for formidling av fakta fra utredningene på en forståelig måte.

- Sørge for at det legges til rette for gode møteplasser mellom folkevalgte i de tre kommunene.
- Sørge for at det legges frem en felles sak med forslag til vedtak om en eventuell sammenslåing for kommunestyrene innen fastsatt frist.

Konklusjon:

Organisering av prosessen skjer i henhold til ovennevnte. Ordførerne er prosjektledere.

Forholdet til ansatte

Å legge til rette for ansattes medvirkning er rådmennenes ansvar. Likevel er det viktig at forholdet til ansatte vies stor oppmerksomhet i prosessen. Rådmennenes ansvar for ansatte i reformarbeidet må ivaretas på to nivåer; 1) gjennom arbeidstakerorganisasjonene og 2) ved at det legges til rette for at ansatte får god informasjon og mulighet for å komme med innspill.

Konklusjon:

Rådmennene sørger for å ivareta forholdet til ansatte på en god måte underveis i prosessen, jfr gjeldende lover og avtaler.

Framdrift og milepelsplan

Det utarbeides en framdriftsplan for reformprosessen som omfatter både politisk aktivitet, administrativ aktivitet, innbyggerkommunikasjon og ansattes medvirkning. De viktigste *politiske* aktivitetene er listet opp i tabellen nedenfor. Det kan være nødvendig å gjøre endringer underveis.

Prosessen er lagt opp ut fra følgende faser; etableringsfase, visjonsfase, intensjonsplanfase:

Etableringsfase	Utforme en felles og omforent plan for arbeidet og forankre dette i de tre kommunene, herunder også i nyvalgte kommunestyrer.
Visjonsfase	Mål med prosessen er å utrede og skape en ny kommune sammen. Visjonsfasen omfatter de politiske drøftinger og den involvering av innbyggerne som skal til for å beskrive hva den nye kommune skal være, og hva som skal oppnås med en ny kommune.
Intensjonsplanfase	Basert på foregående punkt skal intensjonsplanen beskrive hvordan den nye kommunen skal utformes. Hvilke felles forutsetninger skal kommunen dannes ut fra. Innholdet i intensjonsplanen skal utgjøre underlag for kommunikasjon og innbyggerinvolvering, kommunestyrenes beslutning om å anbefale sammenslåing og – hvis resultatet av folkeavstemningen tilsier det – danne mandat for fellesnemndas arbeid med å realisere den nye kommunen.

Milepelsplan:

Faser	Framdrift	Frist	Innhold	Hvem
Oppstart	August 2015		Avklare en prosjektplan: - Organisering - Milepeler/framdrift - Enkel kommunikasjonsplan - Kapasitet /økonomi - Folkeavstemning	Ordf/ rådm
Felles FSK-samling	18.09.2015		Drøfting av prosjektplan og prosess	
Etableringsfase	September	KST: NF 19.10.	Utarbeide prosjektplan til godkjenning i KST	Rådm

		SF 6.10. RK 6.10.	Etablering/konstituering av prosjektorganisasjon	
Økonomiske sammenstillinger	September – november	15. november		Rådm
KONSTITUERING	22 – 27.10.	NF 26.10 SF 27.10. RK 22.10		
Nye kommunestyre bekrefter plan og prosess		NF 23.11. SF 27.10./ 15.12. RK 26.11.	Sak med prosjektplan mm legges fram for kommunestyrene	
Visjonsfase	Nov 2015	31. desember	Ny kommune: Hva skal vi skape sammen?	KST
Felles kst-møte	19.11.2015			Dagsamling Rudi Gard
FOLKEAVSTEMNING	10. JANUAR 16		RINGEBU ALTERNATIV SØROVER	
Utredninger	Nov - februar	15. februar	Avklare antall, tema og ambisjon Sette ned grupper Styre gjennomføring	Rådm
Intensjonsplan – forhandlinger	15. februar	15. april	Etablere rammer Beramme møter Utarbeide intensjonsplan	«Forh. utv.»
Behandling av intensjonsplan	15. april	15. mai	Politisk partibehandling?	KST
FOLKEAVSTEMNING		1. juni 2016	Samme dato i kommunene	
Kommunikasjon Innb.involvering	Desember – april	15. april	Tiltak i henhold til kommunikasjonsplan	
Endelige vedtak	15. juni		Behandle endelig søknad	KST
Felles kst.møte Sende søknad	25. juni		Likelydende vedtak Innsending av vedtak	Felles KST

Ut fra milepelsplanen lages det en konkret framdriftsplan.

Det legges stor vekt på jevnlig samlinger for folkevalgte i de tre kommunene.

Det skal foretas en gjennomgang tidlig i prosessen for å sikre at potensielt vanskelige spørsmål blir avklart og ikke kommer i veien for en god prosess.

Konklusjon:

Milepelsplanen legges til grunn for arbeidet. Rådmennene utarbeider konkret aktivitetsplan ut fra milepelsplanen.

Framstilling av fakta – økonomiske sammenstillinger

Det er mye tilgjengelig informasjon som kan brukes for sammenstilling av fakta, som grunnlag for utredningsarbeidet som skal starte opp etter visjonsfasen. Noen eksempel er:

- avgiftsnivå, eiendomsskatt, gebyr, m.m.
- økonomiske data (for eksempel gjeldsnivå / håndtering av premieavvik – og inntekter / eierskap i betydelige selskap / kraftinntekter osv)
- kommunale årsmeldinger
- KOSTRA tall, kommunebarometer til KS

- tall frå FMO sine «kommunebilder»
- bruk av ressurser til administrasjon

Konklusjon:

Rådmennene tilrettelegger for økonomiske sammenstillinger. Arbeidet starter i september og avsluttes ca 15. november.

Utredninger

Det settes i gang utredningsgrupper i løpet av, eller like etter at, «visjonsfasen» er gjennomført. Antall utredningsgrupper avgrenses og utredningene må omhandle svært sentrale spørsmål.

Disse rapportene er relevante for midtdalskommunene, og kan eventuelt brukes som grunnlag:

- Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har etablert et nasjonalt utviklingsprogram for byregioner. Som en del av dette ferdigstilte Østlandsforskning høsten 2014 en helhetlig samfunnsanalyse for regionen («Gode i hop – Samspill og samarbeid mellom Lillehammer og Oppland»). KMD har etablert et nettbasert verktøy for å få fram sentrale nøkkeltall og utviklingstrekk både for enkeltkommunene og for den nye kommunen. Verktøyet er tilgjengelig på nykommune.no.
- Det foreligger et uttrekk om «Befolknings- og næringsanalyse i Midt-Gudbrandsdalen» (ØF-notat 5/2015).
- Kommunene i Sør-Gudbrandsdalen (supplert med Ringebu kommune) har våren 2015 gjennomført et betydelig arbeid med oppdatering av utredninger (gjennomførte i perioden 2006-08) om å danne en ny kommune. Delutredningene fra sørdalen med sammendrag foreligger på felles side for kommunereformen i Sør-Gudbrandsdalen: <https://nykommune.wordpress.com/>
- Rapport om «Innsparingspotensial – politisk og administrativ ledelse og styring» (for sørdalen og Ringebu), utarbeidet av Østlandsforskning.

Konklusjon:

Rådmennene tilrettelegger for gjennomføring av administrative faglige utredninger i Midt-Gudbrandsdalen. Utredningene startes primo november og avsluttes ca 15. februar 2015.

Kommunikasjon og innbyggerinvolvering

Det kan være formålstjenlig med en enkel kommunikasjonsplan for prosessarbeidet mot innbyggerne i de tre kommunene. Det er viktig å skape god dialog med innbyggerne om et så vesentlig spørsmål som å danne en ny kommune. Det planlegges flere felles folkemøter i løpet av prosessen. Tiltak vil bli iverksatt fortløpende. Arbeidet med en kommunikasjonsplan bør bli gjennomført så raskt som mulig etter at organisering er avklart og en er i prosess. Før den tid må ordførere og rådmenn nødvendigvis ta ansvaret for informasjon og dialog.

Konklusjon:

Det utarbeides en enkel kommunikasjonsplan.

Kapasitet til arbeidet

Rådmennene har ansvar for de administrative deler av prosessen. For å bistå de folkevalgte, etableres et administrativt prosjektsekretariat med en dedikert medarbeider fra hver kommune. Medlemmer av prosjektsekretariatet deltar i de møtene der det er hensiktsmessig. Kommunene tar i

felleskap ansvar for sekretariatsledelsen. Det delegeres til rådmennene å bemanne opp prosjektsekretariatet innenfor rammen av de ressursene som stilles til rådighet for arbeidet.

Konklusjon:

Rådmennene etablerer og bemanner et hensiktsmessig prosjektsekretariat for prosessen.

Økonomiske rammer for arbeidet

Sør-Fron og Ringebu kommuner har søkt Fylkesmannen om skjønnsmidler og fått tilsagn om kr 300.000 til utredningsarbeidet. Nord-Fron kommune har ikke søkt. Ringebu kommune har disponert sine midler i utredningsarbeidet sørover, og har søkt Fylkesmannen om ekstra midler til formålet. Søknaden er ikke imøtekommet pr. dato.

Skisse til budsjett:

Lønn til deltakelse i prosjektet	Dekkes innenfor ordinære budsjett
Felles møter:	
Godtgjørelse folkevalgte i møter	kr 165.000
- 2 felles KST-samlinger	kr 80.000
- 2 felles styringsgruppesamlinger	kr 30.000
- 4 felles prosjektgruppesamlinger	kr 25.000
- 2 møter utredningsgrupper	kr 35.000
Felles åpne møter/kommunikasjonstiltak	kr 150.000
Innbyggerundersøkelse /folkeavstemning	kr 300.000
Utg eksterne utredninger	kr 150.000
Sum utgifter	kr 935.000

Finansiering:

Statstilskudd innbyggerinvolvering	kr 200.000 (Ringebu har fått/brukt sørover)
Skjønnsmidler SF	kr 230.000 (Trolig brukt noe av tilskuddet)
Ekstra skjønnsmidler	kr 450.000
Egne midler (i tillegg til lønnsinnsats)	ca kr 55.000
Sum finansiering	kr 935.000

Konklusjon:

Skisse til budsjett legges til grunn for arbeidet, og justeres evt underveis. Nord-Fron kommune søker på vegne av alle tre kommunene skjønnsmidler i henhold til oppsettet.

14.09.2015

Olav Røssum
Nord-Fron kommune

Ole T. Muriteigen
Sør-Fron kommune

Erik Odlo
Ringebu kommune